

POZIŢIA SUA FAŢĂ DE JURISDICŢIA CURŢII PENALE INTERNAŢIONALE ASUPRA RESORTISANŢILOR SĂI

Nicolae OSMOCHESCU,
doctor în drept, profesor universitar (USM)
Diana CEALÎC,
magistru în drept

SUMMARY

The USA fully participated in the negotiations of the ICC's Rome Statute and supplemental documents, and President Bill Clinton signed the Statute on December 31, 2000. Under President George W. Bush, however, the USA has engaged in a widespread campaign against the International Criminal Court. The Bush administration has pursued bilateral immunity agreements (so called Article 98 agreements) with other countries to prevent the surrender of all US citizens, current and former employees of the US government and military (including non-nationals) to the ICC. Several versions of these bilateral agreements have been proposed: those that are reciprocal, those that are non-reciprocal and those that are intended for states that have neither signed nor ratified the Rome Statute. Many governmental, legal and non-governmental experts have concluded that the bilateral immunity agreements being sought by the USA government are contrary to international law and the Rome Statute. In the present article we will describe the bilateral immunity agreements of the USA and we will analyze the legality of these agreements.

Curtea Penală Internaţională a fost creată pentru a aduce în faţa justiţiei persoanele vinovate în săvârşirea crimelor de genocid, a crimelor împotriva umanităţii şi a crimelor de război atunci când instanţele de judecată naţionale nu pot sau nu doresc să le judece. Fiind guvernată de principii democratice şi limitându-se doar la cele mai grave crime internaţionale, Curtea Penală Internaţională nu constituie o ameninţare a intereselor naţionale ale SUA. Oricum, administraţia Bush desfăşoară o campanie împotriva Curţii Penale Internaţionale; în particular, încheierea acordurilor bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale prejudiciază serios importante obiective ale politicii externe, inclusiv lupta cu terorismul, traficul de droguri şi menţinerea coaliţiei de susţinere pentru Irak şi Afganistan.

SUA a participat la negocierile Statutului de la Roma al Curţii Penale Internaţionale şi preşedintele Bill Clinton a semnat Statutul la 31 decembrie 2000. Din momentul începerii guvernării lui George Bush, SUA s-a angajat într-o campanie răspândită împotriva Curţii Penale Internaţionale.

Administraţia Bush a „anulat" semnătura Statutului Curţii prin trimiterea unei scrisori Secretarului General al ONU Kofi Annan la 6 mai 2002, exprimându-şi intenţia de a nu fi legată prin tratat. Aceasta înseamnă că SUA nu se consideră obligată să respecte spiritul tratatului, terminând impunitatea pentru crimele internaţionale.[1]

SUA a încheiat acorduri bilaterale (aşa-numite, Articolul 98) cu alte state ca să împiedice predarea persoanelor SUA – prezenţii sau foştii funcţionari guvernamentali, angajaţii (inclusiv prin contract) sau alt personal militar, ori alţi cetăţeni ai SUA. Aproximativ 63 de state au semnat asemenea acorduri, dintre care doar 31 sunt state membre ale Curţii Penale Internaţionale, incluzând state mici, sărace sau state în conflict care au fost ameninţate cu retragerea asistenţei militare acordate din partea SUA. Aproape toate statele UE, Canada, Argentina şi alte state au refuzat semnarea acordurilor bilaterale cu SUA de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale, argumentându-şi refuzul prin faptul că semnarea acordurilor respective le-ar pune în situaţia de violare a obligaţiilor legale ce decurg din Statutul Curţii Penale Internaţionale.[2]

Reprezentanţii conducerii SUA încheie acorduri bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii în efortul de a apăra cetăţenii şi alte persoane de jurisdicţia instanţei nou-create, şi anume – a Curţii Penale Internaţionale. Conform prevederilor acestor acorduri, ambele state se obligă să nu predea prezenţii sau foştii oficiali guvernamentali, militarii sau alt personal Curţi Penale Internaţionale. Multe guverne, ONG-uri şi alţi experţi internaţionali din domeniul dreptului

susţin că SUA abuzează de Articolul 98 al Statutului de la Roma, interpretându-l şi folosindu-l în scopul argumentării încheierii acordurilor bilaterale. Articolul 98 al Statutului de la Roma, intitulat „Cooperarea în legătură cu renunţarea la imunitate şi consimţământul pentru predare", prevede următoarele:

„1. Curtea poate prezenta o cerere de asistenţă care ar constrânge statul solicitat să acţioneze de o manieră incompatibilă cu obligaţiile care îi incumbă în dreptul internaţional în materie de imunitate a statelor sau de imunitate diplomatică a unei persoane sau bunuri ale unui stat terţ, în afară de cazul în care a obţinut în prealabil cooperarea acestui stat terţ în vederea ridicării imunităţii.

2. Curtea nu poate îndeplini executarea unei cereri de predare care ar constrânge statul solicitat să acţioneze de o manieră incompatibilă cu obligaţiile ce îi revin în baza acordurilor internaţionale, potrivit cărora consimţământul statului de trimitere este necesar pentru a fi predată Curţii o persoană a acestui stat, în afară de cazul în care Curtea nu poate obţine în prealabil cooperarea statului de trimitere pentru ca el să consimtă la predare".[3]

Experţii în drept mai susţin că asemenea acorduri consituie o încălcare a dreptului internaţional dacă sunt semnate de statele membre ale Curţii Penale Internaţionale. Apărătorii Curţii Penale Internaţionale condamnă acordurile bilaterale ale SUA de nepredare a persoanelor Curţii ca fiind o încercare nescuzabilă de a înlătura impunitatea pentru crimele definite de Statutul de la Roma, şi anume: pentru crima de genocid, crimele de război şi crimele împotriva umanităţii.

Din 1995 până în 2000 Guvernul SUA a susţinut înfiinţarea Curţii Penale Internaţionale. La 31 decembrie 2000, Ambasadorul SUA David Scheffer a semnat Statutul de la Roma în favoarea Guvernului SUA sub conducerea lui Bill Clinton. În 2001, administraţia Bush a întrerupt participările la întâlnirile Curţii Penale Internaţionale şi la 6 mai 2002 a revocat, în mod oficial, semnarea de către SUA a Statutului. Administraţia Bush susţine că Curtea Penală Internaţională ar putea fi folosită ca un forum pentru procurorii motivaţi politic, în pofida faptului că ample garanţii ale oficialilor înalt calificaţi ai Curţii protejează împotriva unui asemenea eveniment.

În semn de combatere a acestui argument folosit de SUA facem trimitere la Concluziile Consiliului UE (Afacerilor Generale şi Relaţiilor Externe) privind Curtea Penală Internaţională din 30 septembrie 2002 în care se spune: „...Curtea Penală Internaţională va fi un instrument eficient al comunităţii internaţionale de promovare a statului de drept şi de combatere a impunităţii pentru crimele cele mai serioase. Statutul de la Roma prevede toate garanţiile necesare împotriva folosirii Curţii pentru scopuri motivate politic. Trebuie reamintit că jurisdicţia Curţii este complementară jurisdicţiilor penale naţionale şi este limitată la cele mai grave crime ce interesează comunitatea internaţională în ansamblul său..."[4]

După cunoaşterea acestor opinii, putem spune că SUA, în scopul argumentării încheierii acordurilor bilaterale de nepredare a cetăţenilor Curţii Penale Internaţionale, foloseşte argumente inadmisibile sau, altfel spus – neîntemeiate, pentru că SUA nu aduce nici o dovadă a faptului că Curtea ar putea fi motivată politic în desfăşurarea activităţii sale. Mai mult ca atât, SUA atentează şi perecliteză reputaţia Curţii, pentru că acest organ internaţional este delcarat, prin prevederile Statutului de la Roma, independent şi imparţial. În timpul administraţiei Clinton, SUA era un mare susţinător al creării Curţii Penale Internaţionale, însă, odată cu venirea la guvernare a administraţiei Bush, lucrurile au căpătat un curs radical diferit. În asemenea mod, am devenit martorii unui proces politic deosebit, în esenţă negativ, şi anume: ne referim la faptul că odată cu schimbarea Preşedintelui SUA politica acestui stat devine necoerentă şi agresivă.

Multe ţări din lume, inclusiv ţările aliate SUA, cele care vor să fie membre ale NATO şi cele din Est şi din Asia de Sud au fost presate să semneze cu SUA acorduri bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii. Contrar siguranţei care venea din partea înalţilor oficiali ai SUA referitor la faptul că SUA va respecta dreptul altor state de a susţine Curtea Penală Internaţională, administraţia Bush a folosit tactici coercitive la cel mai jos nivel în efortul de a proteja imunitatea faţă de Curte. SUA în mod public a introdus sancţiuni economice, inclusiv ameninţări cu încetarea asistenţei militare pentru statele care nu doresc să semneze acordurile bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii. Mai mult, a fost remarcat faptul că, atunci când statele semnau acordurile bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale, SUA oferea o mai mare susţinere financiară acelor state.

Acordurile de nepredare a cetăţenilor Curţii Penale Internaţionale pe care le încheie SUA sunt secrete. În cele ce urmează vom relata despre caracterul acestor acorduri şi conţinutul lor, informaţia fiind culeasă din cartea lui Bruce Broomhall „International Criminal Tribunals".

SUA a propus câteva variante de acorduri bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii:

– cele care sunt reciproce, prevăd că nici unul din statele părţi la acord nu va preda „persoanele" celuilalt stat fără a obţine acordul acelui stat;

– cele care nu sunt reciproce, prevăd doar nepredarea „persoanelor" SUA Curţii Penale Internaţionale *şi*

– cele care sunt create pentru statele care nici nu au semnat, nici nu au ratificat Statutul de la Roma al Curţii Penale Internaţionale, prevăzând că acele state nu vor coopera cu un stat terţ pentru a preda „persoanele" SUA Curţii Penale Internaţionale.

Textul standard al unui acord bilateral de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale propus de SUA este următorul:

„Neîndoielnic, suntem de acord cu următoarele:

1. În sensul acestui acord, „persoane" sunt prezenţii sau foştii funcţionari guvernamentali, angajaţii (inclusiv persoanele în bază de contract) sau alt personal militar, ori alţi cetăţeni ai uneia din Părţi.

2. Persoanele uneia din Părţi prezente pe teritoriul alteia nu vor fi:

a) predate sau transferate sub nici un pretext Curţii Penale Internaţionale;

b) predate sau transferate sub nici un pretext altei entităţi sau unui stat terţ, sau expulzate într-un stat terţ, în scopul de a fi predate sau transferate Curţii Penale Internaţionale.

3. Când SUA extrădează, predă sau altfel transferă o persoană a unei Părţi unui stat terţ, SUA nu va fi de acord cu predarea sau transferarea persoanei respective Curţii Penale Internaţionale de către statul terţ, în absenţa acordului exprimat de Guvernul statului X.

4. Când Guvernul statului X extrădează, predă sau altfel transferă o persoană a SUA unui stat terţ, Guvernul statului X nu va fi de acord cu predarea sau transferarea acelei persoane Curţii Penale Internaţionale de către statul terţ, în absenţa acordului expres al Guvernului SUA.

5. Acest Acord va intra în vigoare după schimbul de note între State care ar confirma faptul că fiecare Stat Parte la Acord a introdus în legislaţia naţională modificările necesare pentru ca să aducă la îndeplinire Acordul. Acordul va rămâne în vigoare timp de un an, după data la care o Parte o notifică pe cealaltă despre intenţia ei de a înceta acest Acord. Prevederile acestui Acord vor continua să fie aplicate cu respect faţă de orice act care se va produce sau faţă de orice pretenţie care va apărea înainte de data încetării efective a Acordului".[5]

Din conţinutul Acordului putem constata că persoanele protejate sunt următoarele: prezenţii sau foştii funcţionari guvernamentali, angajaţii (inclusiv persoanele în bază de contract), personalul naţional sau personalul militar al uneia din Părţi. Adică, prin aceste acorduri se protejează nu doar înalţii oficiali, ci şi persoanlele angajate în bază de contract, personalul militar sau naţional. La fel nu contează dacă aceste persoane sunt cetăţeni ai SUA, adică prevederile acestor acorduri se răsfrâng şi asupra ne-naţionalilor, dacă aceştia fac parte din categoria persoanelor protejate.

Aceste acorduri bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale sunt criticate de experţii internaţionali în domeniu, ca fiind abuzive şi în contradicţie cu Dreptul Internaţional. Statele care au negociat conţinutul Statutului de la Roma al Curţii Penale Internaţionale au făcut-o cu referire la Dreptul Internaţional şi cu grijă la adresa potenţialelor conflicte între Statut şi obligaţiile internaţionale existente. Prevederile Statutului de la Roma au recunoscut faptul că anumite state au anumite acorduri internaţionale deja existente, care le-au obligat să întoarcă acasă naţionalii altor state (ai statelor care i-au trimis) când crimele deja au fost comise. Astfel, articolul 98(2) al Statutului de la Roma a fost destinat să se adreseze oricăror potenţiale discrepanţe care ar putea surveni ca rezultat al acestor acorduri şi să permită cooperarea cu Curtea Penală Internaţională. La fel, acest articol dă prioritate „statului care a trimis" să efectueze o investigaţie a crimelor care se pretind a fi comise de naţionalii lui. Această prevedere a Statutului se bazează şi este în conformitate cu principiul complementarităţii, în baza căruia un stat ai cărui naţionali sunt învinuiţi în săvârşirea unei crime de genocid, crime împotriva umanităţii sau crime de război are primul oportunitatea de a investiga şi judeca acele persoane. Spre regret, SUA a folosit şi a interpretat abuziv prevederile articolului 98 al Statutului de la Roma în vederea elaborării şi încheierii acordurilor bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale.

Mulţi experţi internaţionali au concluzionat că acordurile bilaterale ale SUA de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale sunt contrare Dreptului Internaţional şi prevederilor Statutului de la Roma din următoarele motive:

- *acordurile bilaterale ale SUA de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale sunt contrare intenţiei care reiese din prevederile Statutului.* Delegaţii care au fost implicaţi în negocierea articolului 98 al Statutului de la Roma au indicat faptul că acest articol nu a intenţionat să permită concluzionarea a *noi* acorduri încheiate în baza articolului 98, ci mai degrabă să prevină conflictele legale care ar putea surveni din cauza acordurilor *deja existente,* sau a noilor acorduri bazate pe existenţa precedentelor. Articolul 98 nu a intenţionat să permită încheierea acordurilor care ar exclude posibilitatea judecării de către Curtea Penală Internaţională a persoanelor care au comis crime internaţionale şi care nu au fost judecate de statul lor. Şi articolul 27 al Statutului de la Roma, intitulat „Lipsa pertinenţei calităţii oficiale", prevede:

1. Prezentul Statut se aplică tuturor în mod egal, fără nici o distincţie bazată pe calitatea oficială. În special, calitatea oficială de şef de stat sau de guvern, de membru al guvernului sau al parlamentului, de reprezentant ales ori de agent al unui stat nu exonerează în nici un caz de răspundere penală, potrivit prezentului Statut, şi nici nu constituie ca atare un motiv de reducere a pedepsei.

2. Imunităţile sau regulile de procedură speciale care pot fi legate de calitatea oficială a unei persoane, în baza dreptului intern şi a dreptului internaţional, nu împiedică Curtea să îşi exercite competenţa faţă de această persoană".[6]

- *Acordurile bilaterale ale SUA de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale sunt contrare*

însuşi sensului articolului 98. Acordurile propuse de SUA caută să amendeze termenii tratatului după eficacitate, înlăturând conceptul de Stat de trimitere din articolul 98(2). Prin contrast, SUA a propus acorduri bilaterale de nepredare a anumitor categorii de persoane Curţii Penale Internaţionale. Această categorie de persoane include pe oricine care a lucrat sau lucrează pentru Guvernul SUA şi care a fost găsit pe teritoriul statului parte la Acord.

– *Interpretarea dată de SUA articolului 98 al Statutului de la Roma este contrară scopului Curţii Penale Internaţionale.* Acordurile bilaterale de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale au fost constituite pentru simplul motiv de a prevedea categoria persoanelor sau categoriile de persoane cu imunităţi faţă de Curtea Penală Internaţională. Mai mult, acordurile respective nu aduc nici o siguranţă relativ la faptul că SUA va investiga şi, dacă va fi necesar, va judeca crimele comise. Prin urmare, scopul acestor acorduri bilaterale ale SUA este contrar scopului general al Curţii Penale Internaţionale, care este de a asigura că genocidul, crimele de război şi/ sau crimele împotriva umanităţii vor fi adresate spre judecare instanţei la nivel naţional sau instanţei la nivel internaţional, adică Curţii Penale Internaţionale.

În ce priveşte interpretarea anumitor prevederi ale articolului 98 al Statutului Curţii, putem spune că ele fac referire la acordurile deja existente. Dacă e să vorbim despre cazul SUA, trebuie luate în consideraţie acordurile existente, cum ar fi acordurile privind Statutul Forţelor şi acordurile privind cooperarea juridică în materie penală, inclusiv privind extrădarea. Pe când, acordurile propuse de SUA, aşa cum sunt ele redactate în prezent, sunt neconforme cu obligaţiile statelor părţi la Statutul de la Roma şi pot fi neconforme cu alte acorduri internaţionale la care statele părţi la Statutul de la Roma sunt de asemenea părţi.

Putem spune că statele care vor semna aceste acorduri bilaterale vor încălca obligaţiile sale faţă de Curtea Penală Internaţională, prevederile Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor şi, posibil, vor încălca legea lor internă cu privire la extrădare. În particular, statele părţi la Statutul de la Roma care semnează asemenea acorduri bilaterale cu SUA vor încălca articolele 27, 86, 87, 89 şi 90 ale Statutului de la Roma.

Articolul 86 prevede obligaţia generală de a coopera. Statele părţi cooperează deplin cu Curtea în anchetele şi urmăririle pentru crime ce ţin de competenţa sa. Următorul articol este 87 şi prevede cereri de cooperare şi dispoziţii generale.

Articolul 89 al Statutului de la Roma, intitulat „Predarea anumitor persoane Curţii", prevede următoarele:

„1. Curtea poate prezenta statului pe al cărui teritoriul o persoană este susceptibilă de a se afla o cerere vizând ca această persoană să fie arestată şi să fie predată şi să solicite cooperarea acestui stat pentru arestarea şi predarea persoanei. Statele părţi răspund la orice cerere de arestare şi de predare conform dispoziţiilor Statutului şi procedurilor prevăzute de legislaţiile lor naţionale.

2. Când persoana a cărei predare este solicitată sesizează o instanţă naţională cu o contestaţie fondată pe principiul *non bis in idem*, statul solicitat consultă imediat Curtea pentru a şti dacă a existat în speţă o decizie asupra admisibilităţii. Dacă s-a decis că această cauză este admisibilă, statul solicitat dă curs cererii. Dacă decizia asupra admisibilităţii este în curs de a fi luată, statul solicitat poate amâna executarea cererii până când Curtea va statua.

3. a) Statele părţi autorizează transportul pe teritoriul lor, conform procedurilor prevăzute de legislaţia lor naţională, al oricărei persoane transferate Curţii de către alt stat, în afară de cazul în care tranzitul prin teritoriul lor ar obstrucţiona sau întârzia predarea...

4. Dacă persoana reclamată face obiectul urmăririi sau executării unei pedepse în statul solicitat pentru altă crimă decât cea pentru care se cere predarea sa Curţii, statul solicitat, după ce a decis să dea curs cererii Curţii, se consultă cu acesta".[7]

Articolul 90, intitulat „Cereri concurente", prevede:

„1. Dacă un stat parte primeşte de la Curte o cerere de predare şi primeşte, de asemenea, de la un alt stat o cerere de extrădare a aceleiaşi persoane pentru acelaşi comportament penal, care constituie temeiul crimei pentru care Curtea solicită predarea acestei persoane, el avizează Curtea şi statul solicitant despre aceasta.

2. Când statul solicitant este un stat parte, statul solicitat dă prioritate cererii Curţii...

4. În cazul în care statul solicitant nu este parte la prezentul Statut, statul solicitat, dacă nu are o obligaţie internaţională de a extrăda pe interesat către statul solicitant, dă prioritate cererii de predare către Curte, dacă aceasta a hotărât că era admisibilă cauza...

6. În cazul în care paragraful 4 se aplică, dar statul solicitat nu este ţinut de o obligaţie internaţională de a extrăda persoana către statul solicitant care nu este parte, statul solicitat stabileşte dacă este cazul să remită persoana Curţii sau să o extrădeze către statul solicitant. În decizia sa el ţine seama de toate considerentele pertinente, mai ales de:

a) ordinea cronologică a cererilor;

b) interesele statului solicitant, îndeosebi, după caz, de faptul că săvârşirea crimei a avut loc pe teritoriul său, precum şi de cetăţenia victimelor şi a persoanei reclamante;

c) posibilitatea ca statul solicitant să procedeze, ca urmare, la predarea persoanei către Curte.

7. Dacă un stat parte primeşte de la Curte o cerere de predare şi primeşte, pe de altă parte, de la un alt stat o cerere de extrădare a aceleiaşi persoane pentru un comportament penal diferit de cel care consituie crima pentru care Curtea cere predarea:

a) statul solicitat dă prioritate cererii Curţii dacă nu este ţinut de o obligaţie internaţională să extrădeze persoana către statul solicitant;

b) dacă este ţinut de o obligaţie internaţională să extrădeze persoana către statul solicitant, statul solicitat fie remite această persoană Curţii, fie o extrădează către statul solicitant. În alegerea sa el ţine seama de toate considerentele pertinente, dar acordă o importanţă deosebită naturii şi gravităţii referitoare la comportamentul penal în cauză..."

Raţiunile ostilităţii manifestate de SUA ar consta în aceea că funcţionarea unei instanţe penale independente ar duce al anihilarea avantajului deţinut prin calitatea de membru permanent şi predominant al Consiliului de Securitate.[8] O altă justificare ar consta în faptul că pe plan internaţional SUA are rolul de „jandarm mondial". În cadrul acţiunilor întreprinse astfel, SUA s-a temut că propriii soldaţi sau alţi oficiali ar putea cădea sub incidenţa şi în competenţa de judecată a unei instanţe internaţionale aflate în afara oricărui control statal. O altă justificare, de mare relevanţă pentru factorii politici americani, a fost opinia publică americană, care se pronunţă ferm împotriva oricărei cedări de suveranitate. O posibilă situaţie, în care un soldat american aflat în misiune oriunde în afara SUA ar fi judecat de către Curtea Penală Internaţională, este considerată inacceptabilă la nivelul percepţiei publice, dar şi pentru prestigiul şi poziţia externă a SUA pe plan mondial.

În anul 2002, România, ţară cu noi vecină, a semnat Acordul bilateral cu SUA de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale, care scoate de sub jurisdicţia Curţii Penale Internaţionale soldaţii americani care ar putea fi acuzaţi de crime de genocid, crime împotriva umanităţii sau de crime de război. Decizia României de a semna acest acord avea ca unică şi înaltă raţiune creşterea şanselor de aderare la NATO. Dar, la acel moment reacţia Uniunii Europene nu a întârziat să se facă auzită. Preşedintele Parlamentului European Pat Cox declara: „Acordul româno-american în privinţa Curţii Penale Internaţionale va influenţa procesul de aderare a Bucureştiului la Uniunea Europeană", iar Jean-Christophe Fillori, purtătorul de cuvânt al comisarului european pentru extindere, Gunter Verheugen, a transmis, la rândul său, un mesaj extrem de ferm: „Regretăm decizia României şi deplângem faptul că o ţară candidată nu a aşteptat ca Uniunea Europeană să prezinte o poziţie comună privind propunerea SUA referitoare la Curtea Penală Internaţională. Ne-am fi aşteptat de la o viitoare ţară membră a Uniunii Europene să ne consulte cel puţin". Parlamentul European şi Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, reunite în şedinţă comună, au criticat în termeni duri poziţia României faţă de Curtea Penală Internaţională şi au atenţionat-o să nu ratifice acordul semnat cu SUA.[9]

Dacă Republica Moldova va semna un asemenea acord cu SUA, s-ar putea pomeni în situaţia României, lucru care nu este de dorit pentru noi dacă dorim să fim ţară membră a Uniunii Europene. Considerăm că ar fi binevenit ca Republica Moldova să practice pe scena internaţională o politică pusă prin excelenţă în slujba interesului naţional, clară, fermă, lipsită de echivoc, imună la presiunile conjuncturale venite din exterior. Mai ales acum, când mai mult ca oricând avem nevoie de CREDIBILITATE pentru ca să putem progresa. Această CREDIBILITATE ne trebuie pentru a putea intra în Uniunea Europeană, binenţeles, dacă statul nostru îşi doreşte acest lucru.

Până la moment, SUA nu a propus oficial Republicii Moldova să încheie un acord bilateral de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale, şi aceasta pentru că Republica Moldova încă nu a ratificat Statutul de la Roma al Curţii Penale Internaţionale. Dar, după ratificare, este foarte posibil ca SUA să manifeste o asemenea intenţie. La acel moment Republica Moldova va trebui să fie foarte prudentă în luarea deciziei şi ar fi chiar salutabil ca ea să consulte Uniunea Europeană la acest capitol, ca să nu ne pomenim cu critici din partea Uniunii Europene.

Pentru Republica Moldova, de altfel – ca şi pentru orice alt stat, este foarte importantă poziţia pe care o ia pe arena internaţională şi să urmeze această poziţie ferm, fără să reacţioneze necorespunzător la presiunile din afară. La moment, Republica Moldova manifestă iniţiativă de a intra în Uniunea Europeană; respectiv, trebuie să aibă o corectitudine pe măsură în politica sa pentru a se dovedi un stat demn de a fi membru al Uniunii Europene. S-ar putea ca, în cazul în care Republica Moldova va refuza semnarea unui acord bilateral cu SUA de nepredare a persoanelor Curţii Penale Internaţionale, SUA să înceteze să ne susţină din punct de vedere financiar, dar acesta nu este un motiv din care ar trebui să semnăm acordul.

Note:

[1] *A se vedea:* Bruce Broomhall. *International Criminal Tribunals.* – Budapest: Central European University, 2004, p. 169.

[2] *Ibidem,* p. 200.

[3] Statutul de la Roma al Curţii Penale Internaţionale din 17 iulie 1998, articolul 98.

[4] B. Aurescu. *Sistemul jurisdicţiilor internaţionale*. – Bucureşti: ALL Beck, 2005, p. 230.

[5] Bruce Broomhall. *International Criminal Tribunals,* p. 169.

[6] Statutul de la Roma...articolul 27.

[7] Statutul de la Roma...articolul 89.

[8] *A se vedea:* V. Ponta, D. Coman. *Curtea Penală Internaţională.* – Bucureşti: Lumina Lex, 2004, p. 77.

[9] www.ziaruldeiasi.ro/abd/2002/